

□ Implementarea dosarului de audit fiscal standard, facturarea electronică și introducerea caselor de marcat fiscale electronice, cu modul de comunicare în timp real cu autoritatea fiscală sunt trei propuneri ale consultanților fiscali pentru îmbunătățirea colectării TVA.

România se află an de an pe unul dintre ultimele locuri în UE în clasamentul gradului de colectare a TVA. Astfel în anul 2016, gradul de eficiență al taxării a fost de 72% (77% dacă se exclude autoconsumul populației care nu poate fi supus TVA), un nivel semnificativ redus față de Slovenia (campiona regiunii cu 98%), Bulgaria cu 91% sau Cehia cu 85%.

“Este știut faptul că TVA este impozitul cu cea mai importantă contribuție la bugetul de stat al României, reprezentând, conform execuției bugetare din luna iulie, 20,6% din total venituri bugetare. Reprezentând așadar cea mai mare sursă de venit, este de așteptat că autoritățile responsabile cu administrarea fiscală să urmărească foarte atent modul de calcul, declarare și plată a acestui impozit către trezoreria statului. Cel mai important lucru este să facem câțiva pași înainte în sistemul de administrare fiscală, prin informatizare și reducerea birocrăției. În acest fel s-ar putea împușca doi iepuri dintr-un foc: posibilitatea de a urmări tranzacțiile între contribuabili în timp real cu efecte în reducerea evaziunii și încurajarea conformării voluntare”, a precizat, pentru MEDIAFAX, Gabriel Sincu, consultant fiscal.

Acesta propune trei măsuri concrete ce ar putea fi introduse odată cu finalizarea procesului de modernizare:

- implementarea dosarului de audit fiscal standard ("standard audit file for tax – SAF-T"), un standard de transmitere electronică a datelor financiar-contabile și fiscale între contribuabil și autoritatea fiscală. Vorbim practic de deschiderea unui canal de comunicare între contribuabil și autorități prin care fiscul poate intra și verifica în orice moment operațiunile oricărui plătitor de impozite înregistrat în România. Se elimină astfel procedurile greoaie de control, cu resurse importante imobilizate de ambele părți, cu relații tensionate și timp pierdut. În plus, crește eficiența activității de inspecție fiscală, informațiile sunt doar la un click distanță iar fiecare dintre părți își vede în liniște de treaba ei.

- facturarea electronică presupune eliminarea documentelor pe suport hârtie, factura circulând de la furnizor la client printr-o conexiune electronică securizată care trece și pe la fisc. Informațiile rămân și pe serverul autorității fiscale de unde pot fi reconciliate automat cu cele din declarațiile fiscale depuse de contribuabil și pot regla imediat orice anomalii. De asemenea, inspectorii au la îndemână instrumentul necesar de intervenție în timp real în momentul în care în circuitul economic "se rupe o verigă din lanț" și există riscul ca unul dintre participanți să eludeze plata TVA.

- introducerea caselor de marcat fiscale electronice, cu modul de comunicare în timp real cu autoritatea fiscală. Această măsură este deja pe listă dar a suportat multe amânări ca urmare a faptului că lipsește veriga principală din lanț, acel sistem informatic integrat împreună cu sistemele de comunicație care să permită transmiterea în timp real a datelor.

„În măsura în care acești pași ar fi făcuți, vom vedea cu siguranță o îmbunătățire a colectării TVA și nu vom mai fi nevoiți să inventăm soluții alternative gen plata defalcată a TVA sau reînregistrarea fiscală a tuturor contribuabililor. Apa caldă și mersul pe jos există deja, nu trebuie decât să învățăm să le folosim și noi așa cum fac alții!”, susține Gabriel Sincu.

Iar, Alin Negrescu, Tax Director, KPMG, a explicat pentru MEDIAFAX care sunt cauzele ce stau la baza slabei colectări: "La nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, gradul de colectare a TVA se măsoară cu ajutorul indicatorului cunoscut sub denumire de GAP-ul de TVA. Acesta reprezintă diferența dintre suma de TVA pe care statul s-ar aștepta să o încaseze și suma de TVA efectiv colectată la bugetul statului respectiv. Desigur, în spate există o metodologie de calcul complexă care se bazează pe foarte multe variabile/estimări privind consumul general din

economie. Conform studiilor și analizelor efectuate de către specialiștii Comisiei Europene, principalele surse ale GAP-ului de TVA sunt reprezentate în principal de fraudă, economia neagră, schemele de optimizare/evitare a taxei, falimente/insolvențe, lipsa unor mecanisme eficiente de colectare a taxei. Conform datelor oficiale publicate de instituțiile europene, GAP-ul de TVA la nivelul UE este de aproximativ 160 miliarde de euro, iar în rândul statelor membre, România se află pe locurile fruntașe, cu un GAP de TVA de peste 37% la nivelul anului 2014”.

Acesta arată că fraudă de TVA reprezintă o problemă reală, nu numai la nivelul României, ci în general, iar la nivel european există o preocupare continuă a autorităților fiscale pentru a găsi mijloace de combatere a acestui fenomen. În acest sens, la nivelul Comisiei Europene (CE) a fost adoptat anul trecut un plan de acțiune care include câteva măsuri ce ar trebui adoptate urgent de către statele membre astfel încât să se reducă GAP-ul de TVA.

Printre măsurile de luptă împotriva fenomenului de fraudă în ceea ce privește TVA, subliniate de organisme europene și discutate de către reprezentanții statelor membre, se numără o mai bună cooperare între administrațiile fiscale din statele membre, creșterea gradului de digitalizare a relației dintre contribuabili și autoritățile fiscale, simplificarea procedurilor administrative de administrare și colectare a taxei, creșterea gradului de pregătire a organelor de inspecție fiscală, identificarea acelor sectoare din economie cu grad scăzut de colectare a taxei și elaborarea unor măsuri specifice de contracarare.

“Spre exemplu, în state precum Cehia, Polonia și chiar Bulgaria au fost adoptate măsuri menite să eficientizeze procedurile de control și verificare a companiilor, simplificarea procesului de rambursare a sumelor de TVA. S-a avut în vedere în special creșterea gradului de digitalizare a relației dintre contribuabili și autoritățile fiscale, prin dezvoltarea sistemelor informatice care au condus la o eficientizare semnificativă a resurselor, atât umane, cât și materiale, utilizate în procesul de urmărire și control a obligațiilor fiscale datorate bugetului de stat”, spune Alin Negrescu.

Reprezentantul KPMG dă exemplul Poloniei care a adoptat începând de anul trecut fișierul standard de audit pentru scopuri fiscale, cunoscut sub denumirea de SAF-T (Standard Audit File for Tax), ce presupune de fapt un flux electronic permanent de informații financiar-contabile și fiscale între companii și autoritățile fiscale, oferindu-se astfel posibilitatea autorităților fiscale de a efectua procedurile de analiză și control într-un timp mult mai scurt și cu resurse mult mai limitate. În prezent, acest sistem este utilizat în șase state membre ale UE, iar principalele beneficii constau în creșterea eficienței în realizarea inspecției fiscale, identificarea unor posibile erori chiar în timpul derulării unui ciclu de activitate și desigur, creșterea gradului de colectare a TVA și reducerea GAP-ului.

Iar, Bulgaria, țara vecină cu care adesea ne comparăm atunci când vine vorba despre progresele făcute în domeniul luptei împotriva fenomenului de fraudă și evaziune fiscală, a investit enorm în reformarea sistemului administrativ fiscal, în special prin digitalizarea și simplificarea procedurilor administrative. Astfel, Bulgaria a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește colectarea TVA, ajungând la un grad de colectare a TVA de peste 90%, în timp ce România se situează în mod constant în ultimii ani pe la aproximativ 80% (diferența dintre sumele de TVA de plată declarate de către contribuabili și cele efectiv încasate la bugetul de stat).

„În România, lupta împotriva fraudei de TVA și reducerea GAP-ului uriaș de taxă au constituit întotdeauna o preocupare a autorităților, existând anumite eforturi făcute în ultimii ani în ceea ce privește reformarea/modernizarea aparatului administrativ, creșterea gradului de pregătire a inspectorilor fiscali, înființarea unor structuri specializate, îmbunătățirea sistemelor informatice de administrare și evidență fiscală. Desigur, aceste eforturi trebuie intensificate pentru că există încă foarte multe probleme în special în ceea ce privește colectarea TVA, combaterea fraudei, rambursările de TVA și inspecțiile fiscale care durează încă foarte mult”, afirmă Negrescu.

Acesta reamintește că, recent a fost aprobat mecanismul de plăți defalcate de TVA, care va fi obligatoriu de la 1 ianuarie 2018 pentru toate persoanele impozabile înregistrate în scop de TVA în România.

Reprezentantul KPMG susține că, deși acesta se vrea a fi un instrument de combatere a fraudei de TVA, prin care autoritățile române speră să obțină rezultate semnificative în această zonă, atât analiștii, cât și mediul de afaceri și-au exprimat nemulțumirea față de acest sistem, atât din perspectiva deranjului major pe care îl generează în piață, cât și al neîncrederii exprimate cu privire la eficacitatea acestuia de creștere a gradului de colectare.

“Acest mecanism de plăți defalcate are în vedere reglementarea modului de plată/încasare și evidențiere doar în ceea ce privește sumele de TVA declarate și care sunt plătite/încasate. De aceea este puțin probabil că acesta va produce rezultate deosebite în ceea ce privește creșterea gradului de colectare a TVA, pentru că zonele de fraudă și economia gri vor rămâne neatinse de regulile introduse de acest nou sistem. În schimb, acest mecanism va genera foarte multe probleme companiilor, de la schimbări majore ale sistemelor informatice, reconfigurarea aranjamentelor comerciale, până la limitări în utilizarea resurselor financiare reprezentate de sumele de TVA aferente tranzacțiilor efectuate. Reducerea GAP-ului de TVA reprezintă un deziderat al tuturor statelor europene, dar măsurile discutate în cadrul grupurilor de lucru

organizate la nivelul UE și implementate, cu foarte mult succes în unele țări, trebuie să fie astfel structurate încât să asigure o creștere eficientă și sustenabilă a gradului de colectare a taxei, lucru care în niciun caz nu este posibil atunci când astfel de măsuri constituie o povară administrativă pentru jucătorii din mediul economic și produc modificări majore în ceea ce privește regulile liberului schimb în piață. Faptul că mecanismul de plăți defalcate nu a fost implementat în mod general în niciun alt stat poate constitui o dovadă a faptului că eficiența/eficacitatea acestuia în creșterea gradului de colectare este una limitată și tocmai de aceea ar trebui utilizat ca atare.

** sursa :-- <http://www.mediafax.ro/economic/cum-au-reusit-bulgaria-si-polonia-sa-si-imbunatat-easca-colectarea-tva-trei-solutii-pentru-anaf-16726966>